

Department
of Health

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

ਸਾਹ ਰਾਹੀਂ ਨਿਕੋਟੀਨ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵੇਚਣ ਲਈ ਉਮਰ

ਚਿਲਡਰਨ ਐਂਡ ਫੈਮਿਲੀਜ਼ ਐਕਟ 2014 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ
ਲਿਆਈਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ

ਵਿਸ਼ੇ ਵਸਤੂ

1	ਇਸ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਦਾ ਮੰਤਵ.....	4
2.	ਪਿਛੋਕੜ.....	6
	ਈ-ਸਿਗਰਟਾਂ.....	6
	ਲਾਈਸੈਂਸ-ਸੂਦਾ ਚੀਜ਼ਾਂ.....	7
	ਈ-ਸਿਗਰਟਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ.....	7
	ਤਮਾਕੂ ਪੀਣ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ.....	8
	ਨਿਕੋਟੀਨ ਦੇ ਅਸਰ.....	8
3.	ਸੁਝਾਓ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨ ਬਾਰੇ ਤਫ਼ਸੀਲ.....	10
	ਸਾਹ ਰਾਹੀਂ ਨਿਕੋਟੀਨ ਅੰਦਰ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ.....	10
	ਦਵਾਈਆਂ ਜਾਂ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ.....	10
	ਈ-ਸਿਗਰਟਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਲਈ ਖਰੀਦਣਾ.....	11
	ਜੁਰਮ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾਵਾਂ.....	11
	ਵੇਚਣ ਲਈ ਉਮਰ.....	11
	ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਲਈ ਖਰੀਦਣਾ.....	12
	ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ.....	12
4.	ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਹਨਾਂ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ.....	12
5.	ਅਸਰ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਲਾਉਣਾ.....	12
6.	ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਵੇਂ ਹੋਵੋ.....	13
7.	ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਤਮਾਕੂ ਸਨਅੱਤ ਨਾਲ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਬਿਆਨ.....	14
8.	ਅਗਲੇ ਕਦਮ.....	14
9.	ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੇ ਢੰਗ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ.....	14
10.	ਜਾਣਕਾਰੀ ਗੁਪਤ ਰੱਖਣਾ.....	15
	ਅੰਤਿਕਾ A.....	16
	ਚਿਲਡਰਨ ਐਂਡ ਫੈਮਿਲੀਜ਼ ਐਕਟ 2014 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਖਰੜਾ.....	16
	ਅੰਤਿਕਾ B.....	17
	ਸੁਝਾਓ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਤੇ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਇਹਦੇ ਅਸਰ ਬਾਰੇ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੇ ਸਵਾਲ.....	17

1. ਇਸ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਦਾ ਮੰਤਵ

- 1.1. ਇਸ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਦਾ ਮੰਤਵ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਸ ਖਰੜੇ ਬਾਰੇ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਾਹ ਰਾਹੀਂ ਨਿਕੋਟੀਨ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਸਿਗਰਟਾਂ (ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਈ-ਸਿਗਰਟਾਂ ਵੀ ਆਖਦੇ ਹਨ) ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹਿੱਸੇ ਵੇਚਣ ਲਈ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਉਮਰ 18 ਸਾਲ ਕਰਨਾ ਹੈ।
- 1.2. ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਈ-ਸਿਗਰਟਾਂ ਦੇ ਆਉਣ ਨਾਲ, ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਬਾਰੇ ਵੱਧ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲਣ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਹੋ ਰਹੀ ਚਿੰਤਾ ਕਾਰਣ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਉਮਰ ਮਿੱਥਣ ਦਾ ਨਿਸ਼ਚਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਚਿਲਡਰਨ ਐਂਡ ਫੈਮਿਲੀ ਐਕਟ 2014 (“ਐਕਟ”) ਸੈਕਟਰੀ ਆਫ਼ ਸਟੇਟ ਨੂੰ ਇਹ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਿਕੋਟੀਨ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਉਮਰ ਮਿੱਥੇ।
- 1.3. ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੰਤਵ ਲਈ, ‘ਸਾਹ ਰਾਹੀਂ ਨਿਕੋਟੀਨ ਅੰਦਰ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼’ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਹੈ ਜਿਹਦਾ ਕੰਮ ਮੂੰਹ ਰਾਹੀਂ ਨਿਕੋਟੀਨ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਚ ਈ-ਸਿਗਰਟਾਂ (ਸੁੱਟਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਤੇ ਨਾ-ਸੁੱਟਣ ਵਾਲੀਆਂ) ਅਤੇ ਨਿਕੋਟੀਨ ਦੁਬਾਰਾ ਭਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਰਟਰਿਜ਼ ਅਤੇ ਨਿਕੋਟੀਨ ਦੁਬਾਰਾ ਭਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ (ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ‘ਈ-ਲਿਕੁਇਡ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ’) ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ।
- 1.4. ਸੁਝਾਓ ਅਧੀਨ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਤਮਾਕੂ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਏਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦੀ ਉਮਰ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਸਾਹ ਰਾਹੀਂ ਨਿਕੋਟੀਨ ਅੰਦਰ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੇ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੋਏਗਾ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਕੁਝ ਫਲਾਂ ਅਤੇ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਵਰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਿਹਨਾਂ ਵਿਚ ਥੋੜੀ ਜਿਹੀ ਨਿਕੋਟੀਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਨਿਕੋਟੀਨ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਹੈ।
- 1.5. ਸੁਝਾਓ ਅਧੀਨ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੰਤਵ ਇਹ ਹੋਣਗੇ:
  - ਈ-ਸਿਗਰਟਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਸਾਹ ਰਾਹੀਂ ਨਿਕੋਟੀਨ ਅੰਦਰ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਬਾਲਿਗ਼ ਨੂੰ ਵੇਚੀਆਂ ਜਾਣ, ਕੁਝ ਖ਼ਾਸ ਦਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ
  - ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਕੋਟੀਨ ਦਾ ਨਸ਼ਾ ਲੱਗਣ ਦੇ ਖ਼ਤਰੇ ਤੋਂ ਅਤੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਜਵਾਨੀ ਵਿਚ ਵਧ ਰਹੇ ਦਿਮਾਗ਼ਾਂ ਤੇ ਪੈ ਸਕਣ ਵਾਲੇ ਨਿਕੋਟੀਨ ਦੇ ਅਸਰ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ
  - ਸਾਹ ਰਾਹੀਂ ਨਿਕੋਟੀਨ ਅੰਦਰ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਅਸਰ ਨਾਲ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਤਮਾਕੂ ਪੀਣ ਦੇ ‘ਰਾਹ ਤੇ ਚਲ ਪੈਣੇ’ ਬਚਾਓ ਕਰਨਾ
- 1.6. ਸੁਝਾਓ ਅਧੀਨ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ:
  - ਸਾਹ ਰਾਹੀਂ ਨਿਕੋਟੀਨ ਅੰਦਰ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ (ਜਿਵੇਂ ਈ-ਸਿਗਰਟਾਂ) 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਨੂੰ ਜੁਰਮ ਬਣਾਉਣਾ
  - ‘ਕਿਸੇ ਰੋਰ ਲਈ’ ਤਮਾਕੂ ਖ਼ਰੀਦਣ ਨੂੰ ਈ-ਸਿਗਰਟਾਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਇਹਨੂੰ ਜੁਰਮ ਬਣਾਉਣਾ, ਤਾਂਕਿ ਕਿਸੇ ਬਾਲਿਗ਼ ਵਲੋਂ 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸਾਹ ਰਾਹੀਂ ਨਿਕੋਟੀਨ ਅੰਦਰ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਖ਼ਰੀਦਣਾ ਵੀ ਜੁਰਮ ਹੋਵੇ
  - ਸਾਹ ਰਾਹੀਂ ਨਿਕੋਟੀਨ ਅੰਦਰ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦਵਾਈਆਂ ਵਾਲਾ ਲਾਈਸੈਂਸ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਛੋਟ ਦੇਣਾ ਜੇ ਉਹ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਠੀਕ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਣ
- 1.7. ਸੁਝਾਓ ਅਧੀਨ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਬਾਰੇ **ਸੈਕਸ਼ਨ 3** ਵਿਚ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।
- 1.8. ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਉਮਰ ਬਾਰੇ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਇੰਗਲੈਂਡ ਅਤੇ ਵੇਲਜ਼ ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਹੋਏਗਾ, ਜੇ ਇਹਨੂੰ ਵੇਲਜ਼ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਰਜ਼ਾਮੰਦੀ ਦੇਣ।

- 1.9. ਸਾਹ ਰਾਹੀਂ ਨਿਕੋਟੀਨ ਅੰਦਰ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਉਮਰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਦਾ ਮਕਸਦ ਸੁਝਾਓ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਰੂਪ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਵਿਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਲੈਣਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਬਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਇਹਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗੀ।
- 1.10. **ਅੰਤਿਕਾ A** ਵਿਚ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਬਾਰੇ **ਅੰਤਿਕਾ B** ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲਾਂ ਬਾਰੇ ਜਵਾਬ ਅਸੀਂ ਮੰਗ ਰਹੇ ਹਾਂ।
- 1.11. ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਤੇ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਅਸਰ ਦੇ ਮੁਢਲੇ ਹਿਸਾਬ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਬਾਰੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਅਸੀਂ ਮੰਗ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਜੋ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਬਾਰੇ ਇਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਏ ਹਨ।

2. ਪਿਛੋਕੜ

2.1. ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ, ਸਰਕਾਰ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਉਮਰ ਤੇ ਰੋਕਾਂ ਇਸ ਕਰਕੇ ਲਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ:

- ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਅਮਲ ਤੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਬਚਾਉ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
- ਚੜ੍ਹਦੀ ਜਵਾਨੀ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਨਿਕੋਟੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਿਮਾਗੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਵਿਚ ਗੜਬੜ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ
- ਬੱਚਿਆਂ ਵਿਚ ਈ-ਸਿਗਰਟਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ
- ਈ-ਸਿਗਰਟਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਖਿੱਚ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ
- ਸਾਨੂੰ ਪੱਕਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕੀ ਈ-ਸਿਗਰਟਾਂ ਤਮਾਕੂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ‘ਰਾਹ ਖੋਲ੍ਹਦੀਆਂ’ ਹਨ
- ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਫੇਫੜਿਆਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹੋਣ ਤੇ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਈ-ਸਿਗਰਟਾਂ ਦੇ ਅਸਰ ਬਾਰੇ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ
- ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਉਮਰ ਬਾਰੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਘਾਟ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਇਕਸਾਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ

2.2. ਸਰਕਾਰ ਸਮਝਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰ ਲੋਕ ਸਿਫ਼ਾਰਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾ ਸਿਰਫ਼ ਬਾਲਿਗ਼ਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਹਨ। ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਖ਼ੁਦ ਹੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਈ-ਸਿਗਰਟਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ। ਪਰ ਕੁਝ ਲੋਕ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਈ-ਸਿਗਰਟਾਂ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਮਿੱਥੀ ਜਾਏ।

2.3. ਸਾਹ ਰਾਹੀਂ ਨਿਕੋਟੀਨ ਅੰਦਰ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਉਮਰ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿਚ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂਕਿ ਇਹ ਤਮਾਕੂ ਅਤੇ ਰੋਕਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਰਗਾ ਹੋਵੇ।

ਈ-ਸਿਗਰਟਾਂ

2.4. ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਈ-ਸਿਗਰਟਾਂ ਦੀ ਮਾਰਕੀਟ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਂਡਾਂ ਦੀਆਂ ਈ-ਸਿਗਰਟਾਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ।

2.5. ਈ-ਸਿਗਰਟਾਂ ਬਾਰੇ ਪਬਲਿਕ ਹੈਲਥਇੰਗਲੈਂਡ (PHE) ਵਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾਈ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ, ਈ-ਸਿਗਰਟਾਂ ਦੀ ਕਾਢ ਚੀਨ ਵਿਚ ਸੰਨ 2003 ਵਿਚ ਗੈਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਿਕੋਟੀਨ ਦੀਆਂ ਡੋਜ਼ਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਯੂਰਪ ਵਿਚ ਈ-ਸਿਗਰਟਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲੱਗਭਗ 2005 ਵਿਚ ਆਈਆਂ ਅਤੇ ਤਦ ਤੋਂ ਹੀ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਹੁਤ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਰੂਪ ਬਹੁਤ ਬਦਲਿਆ ਹੈ।¹ ਐਕਸ਼ਨ ਐਨ ਸਮੋਕਿੰਗ ਐਂਡ ਹੈਲਥ (ASH) ਨੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਸਿਗਰਟਾਂ ਬਾਰੇ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ:

ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਸਿਗਰਟਾਂ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੇਪੋਰਾਈਜ਼ਰ ਜਾਂ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਨਿਕੋਟੀਨ ਡਿਲਿਵਰੀ ਸਿਸਟਮਜ਼ (ENDS) ਵੀ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ, ਪਰ ਸਦਾ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਦੇਖਣ ਪਾਖਣ ਨੂੰ ਆਮ ਸਿਗਰਟਾਂ ਵਰਗੇ ਜਾਪਣ। ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਇਹ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿਗਰਟਾਂ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਥਾਂਵਾਂ ਤੇ ਪੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਆਮ ਸਿਗਰਟ ਪੀਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਹੋਵੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਧੂੰਆਂ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।

ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਸਿਗਰਟ ਜਾਂ ਵੇਪੋਰਾਈਜ਼ਰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਤਿੰਨ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਹਨ:

- ਸੁੱਟ ਦੇਣ ਵਾਲੇ (ਦੁਬਾਰਾ ਚਾਰਜ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ)
- ਦੁਬਾਰਾ ਚਾਰਜ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਸਿਗਰਟ ਕਿਟ ਜਿਸ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਭਰੇ ਕਾਰਟਰਿਜ਼ ਭਰੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ
- ਦੁਬਾਰਾ ਚਾਰਜ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਸਿਗਰਟ ਜਿਸ ਵਿਚ ਤਰਲ ਨਿਕੋਟੀਨ ਨਾਲ ਭਰਨ ਵਾਲੀ ਟ੍ਰਬਲੀ (ਰੈਜ਼ਰਵਾਇਰ ਜਾਂ ਟੈਂਕ) ਹੁੰਦੀ ਹੈ

ਪਹਿਲੀਆਂ ਦੋ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਸਿਗਰਟਾਂ ਨੂੰ “ਸਿਗਾਲਾਈਕ” (ਸਿਗਰਟ ਵਰਗੀਆਂ) ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਸਿਗਰਟ ਵਰਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦ ਪੀਣ ਵਾਲਾ ਕਸ਼ ਖਿੱਚੇ ਤਾਂ ਅਕਸਰ ਸਿਰੇ ਤੇ ਲਾਈਟ ਚਮਕਦੀ ਹੈ, ਤਾਂਕਿ ਇਹਦੀ ਸ਼ਕਲ ਸਿਗਰਟ ਨਾਲ ਮਿਲੇ।²

2.6. ਮਾਰਕੀਟ ਵਿਚ ਵਿਕਣ ਵਾਲੀਆਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਈ-ਸਿਗਰਟਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਸੁਆਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲਗਦਾ ਹੈ (ਜਿਵੇਂ ਚੈਰੀ ਕੋਲਾ, ਚਿੱਟੀ ਚਾਕਲੇਟ, ਬਬਲ ਗੌਮ, ਵਨੀਲਾ ਆਈਸਕ੍ਰੀਮ, ਇਨਰਜੀ ਡ੍ਰਿੰਕ ਜਾਂ ਗੌਮੀ ਬੇਅਰ ਦਾ ਸੁਆਦ)।

ਲਾਈਸੰਸ-ਸੁਦਾ ਚੀਜ਼ਾਂ

- 2.7. ਨਿਕੋਟੀਨ ਸਾਹ ਰਾਹੀਂ ਅੰਦਰ ਭੇਜਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਿਗਰਟਾਂ ਦੀ ਤਲਬ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਤਦ ਹੀ ਵੇਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਐਮ ਐਚ ਆਰ ਏ (MHRA)³ ਤੋਂ ਦਵਾਈ ਦਾ ਲਾਈਸੰਸ ਮਿਲਿਆ ਹੋਵੇ। ਕਈ ਕੰਪਨੀਆਂ ਸਪਸ਼ਟ ਕਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਦਵਾਈ ਵਾਲੇ ਲਾਈਸੰਸ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਦੇਣਗੇ, ਪਰ ਹਾਲੇ ਤਕ ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਈਸੰਸ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਜੋ ਨਿਕੋਟੀਨ ਸਾਹ ਰਾਹੀਂ ਖਿੱਚਣ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਪੂਰੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਹਨ ਵੋਕ (Voke) ਅਤੇ ਨਿਕੋਰੈਟ ਇਨਹੇਲੇਟਰ (Nicorette Inhalator)।
- 2.8. ਨਿਕੋਟੀਨ ਸਾਹ ਰਾਹੀਂ ਅੰਦਰ ਭੇਜਣ ਵਾਲੀ ਜਿਹੜੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਦਵਾਈ ਮੰਨਿਆ ਜਾਏ, ਜਿਵੇਂ ਨਿਕੋਟੀਨ ਦਾ ਬਦਲ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਇਲਾਜ ਲਈ, ਉਹ 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵੇਚੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੇ (ੳ) ਜੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਜਾਇਜ਼ ਪ੍ਰੈਸਕ੍ਰਿਪਸ਼ਨ (ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ) ਤੇ ਵੇਚੀ ਜਾਏ, ਜਾਂ (ਅ) ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦੀਆਂ ਹਿਦਾਇਤਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੋਵੇ ਕਿ ਇਹਨੂੰ 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਵਾਲੇ ਵਰਤ ਸਕਦੇ ਹਨ।
- 2.9. ਲਾਈਸੰਸ-ਸੁਦਾ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵੱਖਰੇ ਨਿਯਮ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ, ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ, ਦਵਾਈਆਂ ਕਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਜਾਂ ਦੇਣ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੋਰ ਪੱਖ।

ਈ-ਸਿਗਰਟਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ

- 2.10. ਈ-ਸਿਗਰਟਾਂ ਦੀ ਲੋਕ-ਪ੍ਰਿਅਤਾ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਐਸ਼ (ASH) ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਗਰੇਟ ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਵਿਚ ਇਸ ਵੇਲੇ ਲਗਭਗ 2.1 ਮਿਲੀਅਨ (21 ਲੱਖ) ਲੋਕ ਈ-ਸਿਗਰਟਾਂ ਪੀਂਦੇ ਹਨ, ਜਦਕਿ 2012⁴ ਵਿਚ ਇਹ ਗਿਣਤੀ 700,000 ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਇੰਗਲੈਂਡ ਅਤੇ ਵੇਲਜ਼ ਵਿਚ 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋਕ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਪਰ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸਬੂਤ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿਚ ਈ-ਸਿਗਰਟਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ।
- 2.11. ਮਿਲ ਰਹੇ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਈ-ਸਿਗਰਟਾਂ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ। ਪੀ ਐਚ ਈ (PHE) ਵਲੋਂ ਈ-ਸਿਗਰਟਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾਈ ਰਿਪੋਰਟ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗਰੇਟ ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਵਿਚ 11 ਤੋਂ 18 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਦੋ ਤਿਹਾਈ (66%) ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਈ-ਸਿਗਰਟਾਂ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ਲਗਭਗ 7% ਨੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਇੱਕ ਵਾਰ ਈ-ਸਿਗਰਟਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਦੇਖੀ ਹੈ ਅਤੇ 2% ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਕਦੇ ਕਦੇ ਜਾਂ ਅਕਸਰ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਵੇਲਜ਼ ਵਿਚ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਖੋਜ ਪੜਤਾਲ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਿਆ ਕਿ ਦੋ ਤਿਹਾਈ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਈ-ਸਿਗਰਟਾਂ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।⁵ ਚੈਸ਼ਰ ਅਤੇ ਮਰਸੀਸਾਈਡ ਵਿਚ ਹੋਈ ਖੋਜ ਪੜਤਾਲ ਵਿਚ ਹਿੰਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਸਭ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਈ-ਸਿਗਰਟਾਂ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਖੋਜ ਪੜਤਾਲ ਤੋਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ:

ਸਭ ਗਰੁਪਾਂ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਪਤਾ ਇਹ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਈ-ਸਿਗਰਟਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਬਹੁ-ਗਿਣਤੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਹਨਾਂ ਫਾਇਦਿਆਂ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਦੱਸ ਰਹੇ ਹਨ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਲਾਭ, ਪੈਸੇ ਬਚਾਉਣਾ, ਉਹਨਾਂ ਥਾਂਵਾਂ ਤੇ ਨਿਕੋਟੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਿੱਥੇ ਤਮਾਕੂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾ ਹੈ), ਸਗੋਂ ਸਿਰਫ਼ “ਕਰਨ ਲਈ ਹੀ” ਕੀਤੀ, ਸਾਥੀਆਂ ਵਿਚ ਮਿਲਣ ਲਈ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਮਨਪਸੰਦ ਤਸਵੀਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ।⁶

- 2.12. ਈ-ਸਿਗਰਟਾਂ ਦੀ ਹੋ ਰਹੀ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕਾਰਣ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹਦੇ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ। ਈ-ਸਿਗਰਟਾਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਪਰਚੂਨ ਥਾਂਵਾਂ ਤੇ ਵਿਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਸੁਪਰਮਾਰਕੀਟਾਂ, ਨਿਊਜ਼ਏਜੰਟਾਂ, ਖਾਸ ਦੁਕਾਨਾਂ ਅਤੇ ਫਾਰਮੇਸੀਆਂ ਵਿਚ, ਅਤੇ ਦੁਕਾਨਾਂ ਵਿਚ ਅਕਸਰ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਖੂਬ ਸਜਾ ਕੇ ਰੱਖ ਕੇ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਈ-ਸਿਗਰਟ ਕੰਪਨੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ ਆਪਸ ਵਿਚ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਤੇ ਪੈਸਾ ਖਰਚ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਟਵਿਟਰ ਵਰਗੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਤੇ ਵੀ।⁷ ਈ-ਸਿਗਰਟਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਚਿੰਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ।
- 2.13. ਸਰਕਾਰ ਸਮਝਦੀ ਹੈ ਕਿ ਈ-ਸਿਗਰਟਾਂ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰ ਲੋਕ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਪਰ ਭਾਵੇਂ ਈ-ਸਿਗਰਟ ਕੰਪਨੀਆਂ ਬਾਲਿਗਾਂ ਤਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਹੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ, ਪਰ ਤਦ ਵੀ ਖ਼ਤਰਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਬੱਚਿਆਂ ਤਕ ਵੀ ਪਹੁੰਚੇਗੀ। ਦੁਕਾਨਾਂ ਵਿਚ ਵਧ ਰਹੀ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਬੱਚਿਆਂ ਤਕ ਵੀ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੁਕਾਨਾਂ ਵਿਚ ਈ-ਸਿਗਰਟਾਂ ਦੀ ਵਧ ਰਹੀ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿਚ ਇਹਨਾਂ ਲਈ ਸ਼ੌਕ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦੇਵੇ।

ਤਮਾਕੂ ਪੀਣ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ

- 2.14. ਭਾਵੇਂ ਬੱਚਿਆਂ ਵਲੋਂ ਈ-ਸਿਗਰਟਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵੇਲੇ ਕਾਫ਼ੀ ਹਦ ਤਕ ਤਮਾਕੂ ਪੀਣ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਵੈਲਸ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਹੁਣੇ ਜਿਹੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਖੋਜ ਤੋਂ ਇਸ਼ਾਰਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਈ-ਸਿਗਰਟਾਂ ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਨਿਕੋਟੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਨਵੀਂ ਕਿਸਮ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।⁵ 10-11 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਤਮਾਕੂ ਪੀਣ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਵਰਤੋਂ ਈ-ਸਿਗਰਟਾਂ ਦੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਗਰੁਪ ਦੇ ਲਗਭਗ 6% ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਈ-ਸਿਗਰਟਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ, ਜਦਕਿ 2% ਨੇ ਕਦੇ ਸਿਗਰਟ ਪੀਣਾ ਮੰਨਿਆ। ਚੈਸਰ ਅਤੇ ਮਰਸੀਸਾਈਡ ਵਿਚ ਹੋਈ ਖੋਜ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਬੱਚੇ ਈ-ਸਿਗਰਟਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਚੀਜ਼ ਸਮਝਦੇ ਹਨ, ਤਮਾਕੂ ਦਾ ਬਦਲ ਨਹੀਂ। ਖੋਜ ਤੋਂ ਇਸ਼ਾਰਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨੌਜਵਾਨ ਈ-ਸਿਗਰਟਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ “ਕਰ ਕੇ ਦੇਖਣ”, “ਮਜ਼ਾ ਲੈਣ” ਜਾਂ “ਕਿਸੇ ਨਵੀਂ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਲੈਣ” ਲਈ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਜ਼ਿਆਦਾ ਧਿਆਨ ਈ-ਸਿਗਰਟਾਂ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸੁਆਦਾਂ ਅਤੇ ਸੁਕਲ ਸੂਰਤ ਵਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਤਾਕਿ ਵਰਤਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਵੱਖਰੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸਹੀ ਚੀਜ਼ ਚੁਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇ। ਖੋਜੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਈ-ਸਿਗਰਟਾਂ ਦੇ ਰੰਗਦਾਰ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸੁਆਦ ਉਹਨਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਭਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਨਿਕੋਟੀਨ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਲੈਣ ਲਈ ਤਮਾਕੂ ਪੀਣ ਦਾ ਸੁਆਦ ਅਤੇ ਤਜਰਬਾ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।⁸ ਆਮ ਸਿਗਰਟਾਂ ਨਾਲੋਂ ਈ-ਸਿਗਰਟਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੱਧ ਸੌਖੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।
- 2.15. ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀ ਚੀਫ਼ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫ਼ਸਰ ਨੇ ਆਪਣੀ 2013 ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ‘ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕੁਝ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਈ-ਸਿਗਰਟਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤਮਾਕੂ ਵਾਲੀਆਂ ਆਮ ਚੀਜ਼ਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਸਿਗਰਟਾਂ, ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਰਾਹ ਖੋਲ੍ਹ ਸਕਦੀ ਹੈ’।⁹ ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਖੋਜ ਪੜਤਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਕਿ ਕੀ ਈ-ਸਿਗਰਟਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤਮਾਕੂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਰਾਹ ਖੋਲ੍ਹਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਈ-ਸਿਗਰਟਾਂ ਤੋਂ ਤਮਾਕੂ ਪੀਣ ਦਾ “ਰਾਹ ਖੋਲ੍ਹਣ” ਵਾਲੇ ਅਸਰ ਬਾਰੇ ਪੱਕਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਪੱਕਾ ਜਵਾਬ ਲੱਭਣ ਲਈ ਹੋਰ ਖੋਜ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਵਰਲਡ ਹੈਲਥ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਨੇ ਹੁਣੇ ਜਿਹੇ ਸਿਫ਼ਾਰਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਈ-ਸਿਗਰਟਾਂ ਨਾਬਾਲਿਗ ਨੂੰ ਨਾ ਵੇਚੀਆਂ ਜਾਣ।

ਨਿਕੋਟੀਨ ਦੇ ਅਸਰ

- 2.16. ਇਸ ਗੱਲ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਕੋਟੀਨ ਦਾ ਅਮਲ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਨਿਕੋਟੀਨ ਬਹੁਤ ਤਕੜਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਉਣ ਵਾਲਾ ਨਸ਼ਾ ਹੈ, ਜੋ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿਚ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਅਮਲ ਦੇ ਵਤੀਰੇ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਤੇ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਅਸਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕੋਕੇਨ ਜਾਂ ਮੋਰਫੀਨ ਨਾਲੋਂ ਪੰਜ ਤੋਂ ਦਸ ਗੁਣਾ ਵੱਧ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਹੈ।¹⁰ ਸਰਕਾਰ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਸ਼ੇ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਜੋ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹੋਣ।
- 2.17. ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਕੋਟੀਨ ਦਾ ਅਮਲ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਲਗ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਨੌਜਵਾਨ ਤੇ ਤਮਾਕੂ ਪੀਣ ਨਾਲ ਨਿਕੋਟੀਨ ਦੇ ਅਸਰ ਦੀਆਂ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ ਸਿਗਰਟ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਕਸ਼ ਤੋਂ ਛੇਤੀ ਮਗਰੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਨਵੇਂ ਨਵੇਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਕੋਟੀਨ ਦੇ ਅਮਲ ਦੇ ਅਸਰ ਦਾ ਅਕਸਰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ।¹¹ ਖੋਜ ਪੜਤਾਲ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੜ੍ਹਦੀ ਜਵਾਨੀ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਪ੍ਰਗਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦਿਮਾਗ ਬਾਲਿਗਾਂ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਵੱਖਰੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਫ਼ਰਕ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਕੋਟੀਨ ਦਾ ਅਸਰ ਬਹੁਤ ਚੰਗਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਮੁੱਖ ਕਾਰਣ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਲੋਕ ਚੜ੍ਹਦੀ ਜਵਾਨੀ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਸਿਗਰਟ ਪੀਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੇ ਹਨ।¹² ਚੜ੍ਹਦੀ ਜਵਾਨੀ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਧ ਰਹੇ ਦਿਮਾਗ ਤੇ ਈ-ਸਿਗਰਟਾਂ ਰਾਹੀਂ ਨਿਕੋਟੀਨ ਦੇ ਅਸਰ ਬਾਰੇ ਡੁਟਰਾ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ-

ਭਾਵੇਂ ਈ-ਸਿਗਰਟਾਂ ਆਮ ਸਿਗਰਟਾਂ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਜ਼ਹਿਰੀਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਮਿਕਦਾਰ ਵਿਚ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਮਲ ਲਾਉਣ ਵਾਲੀ ਨਿਕੋਟੀਨ ਉਹਨਾਂ ਡੋਜ਼ਾਂ ਵਿਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਆਮ ਸਿਗਰਟਾਂ ਦੀ ਨਕਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਾਨਵਰਾਂ ਤੇ ਕੀਤੇ ਤਜਰਬਿਆਂ ਤੋਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਿਮਾਗੀ ਨਸ਼ਾਂ ਤੇ ਅਸਰ ਪਾ ਕੇ ਨਿਕੋਟੀਨ ਦਿਮਾਗ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਢੰਗ ਨੂੰ ਵਿਚ ਸਦੀਵੀ ਖ਼ਰਾਬੀ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਹਦਾ ਦਿਮਾਗ ਦੇ ਹੋਰ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸੋਚਣ ਸਮਝਣ, ਧਿਆਨ ਦੇਣ, ਵਤੀਰੇ, ਯਾਦਦਾਸ਼ਤ, ਅਤੇ ਇਰਾਦਿਆਂ ਤੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਚੜ੍ਹਦੀ ਜਵਾਨੀ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਦਿਮਾਗ ਤੇ ਨਿਕੋਟੀਨ ਦਾ ਅਸਰ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਬੁਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦਿਮਾਗ ਹਾਲੇ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।¹³

3. ਸੁਝਾਓ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨ ਬਾਰੇ ਤਫ਼ਸੀਲ

- 3.1. ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 92 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਜਾਣਗੇ।¹⁴ ਇਹ ਸੁਝਾਓ ਅਧੀਨ ਨਿਯਮ **ਅੰਤਿਕਾ A** ਵਿਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਪੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸਾਹ ਰਾਹੀਂ ਨਿਕੋਟੀਨ ਅੰਦਰ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ

- 3.2. 'ਸਾਹ ਰਾਹੀਂ ਨਿਕੋਟੀਨ ਅੰਦਰ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ' ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਉਮਰ 18 ਸਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ। ਇਹ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਈ-ਸਿਗਰਟਾਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਏਗੀ (ਸੁੱਟ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਚਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਤੇ ਵੀ) ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚ ਨਿਕੋਟੀਨ ਭਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ (ਜਿਵੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਰੇ ਕਾਰਟਰਿਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਤਰਲ) ਤੇ ਵੀ। ਸੁਝਾਓ ਅਧੀਨ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿਚ, 'ਸਾਹ ਰਾਹੀਂ ਨਿਕੋਟੀਨ ਅੰਦਰ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ' ਵਿਚ ਉਹ ਸਭ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੂੰਹ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਨਿਕੋਟੀਨ ਅੰਦਰ ਖਿੱਚੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਤੇ ਇਹ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹਦੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਇਹ ਚੀਜ਼ ਆਮ ਸਿਗਰਟ ਵਰਗੀ ਦਿਸਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹਦੀ ਹੋਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਨਿਕੋਟੀਨ ਅੰਦਰ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਭ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੋਵੇ। 'ਦੂਹਰੀ ਵਰਤੋਂ' ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜੋ ਨਿਕੋਟੀਨ ਜਾਂ ਨਿਕੋਟੀਨ-ਰਹਿਤ ਤਰਲ ਨਾਲ ਭਰੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਤੇ ਵੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਇਹ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।
- 3.3. ਕੁਝ ਈ-ਸਿਗਰਟਾਂ ਤਮਾਕੂ ਵਾਲੀਆਂ ਆਮ ਸਿਗਰਟਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਨਹੀਂ ਦਿਸਦੀਆਂ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿਚ ਟੁਭਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਪਰੋਪੀਲੀਨ ਗਲਾਈਕਲ ਤਰਲ ਨਾਲ ਭਰੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਤਰਲ ਵੱਖਰੇ ਵੀ ਵੇਚੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿਚ ਨਿਕੋਟੀਨ ਹੋ ਵੀ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਵੀ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੁਕਾਨ ਵਿਚ ਕੁਝ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿਚ ਨਿਕੋਟੀਨ ਨਾ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਤੇ ਵੀ ਇਹ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਇਹ ਇਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਣੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਮੂੰਹ ਰਾਹੀਂ ਨਿਕੋਟੀਨ ਅੰਦਰ ਖਿੱਚੀ ਜਾ ਸਕੇ।
- 3.4. ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਿਕੋਟੀਨ ਅੰਦਰ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਹਿੱਸਿਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਬੈਟਰੀਆਂ, ਚਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦੀਆਂ ਲੀਡਾਂ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰਨ ਦਾ ਨਹੀਂ।

ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ

- 3.5. ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿਚ ਸਾਹ ਰਾਹੀਂ ਨਿਕੋਟੀਨ ਅੰਦਰ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਉਹਨਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਛੋਟ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੈਡੀਸਿਨਅਜ਼ ਐਂਡ ਹੈਲਥਕੇਅਰ ਪ੍ਰੋਡਕਟਸ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਏਜੰਸੀ (MHRA) ਨੇ ਦਵਾਈ ਵਾਲਾ ਲਾਈਸੈਂਸ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਪ੍ਰੈਸਕ੍ਰਿਪਸ਼ਨ ਨਾਲ 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵੇਚੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੁਝਾਓ ਅਧੀਨ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿਚ ਸੁਝਾਓ ਹੈ ਕਿ ਸਾਹ ਰਾਹੀਂ ਨਿਕੋਟੀਨ ਅੰਦਰ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਵਰਤ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਏ।
- 3.6. ਨਿਯਮ 4 ਸਾਹ ਰਾਹੀਂ ਨਿਕੋਟੀਨ ਅੰਦਰ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਉਹਨਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਛੋਟ ਦੇਵੇਗਾ ਜੋ ਦਵਾਈਆਂ ਜਾਂ ਇਲਾਜ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਫਾਰਮੇਸਿਸਟ ਪ੍ਰੈਸਕ੍ਰਿਪਸ਼ਨ ਤੇ ਵੇਚਦੇ ਹਨ (ਜਾਂ ਕਦੇ ਕਦਾਈਂ ਜਦ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰੈਸਕ੍ਰਿਪਸ਼ਨ ਵਾਲੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਹੀ ਵੇਚ ਸਕਦੇ ਹਨ)। ਨਿਯਮ 5 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਉਮਰ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਸਾਹ ਰਾਹੀਂ ਨਿਕੋਟੀਨ ਅੰਦਰ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਉਹਨਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਏਗੀ ਜੋ ਨਿਯਮਿਤ ਦਵਾਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਪ੍ਰੈਸਕ੍ਰਿਪਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵੀ ਵੇਚੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਹਨਾਂ ਬਾਰੇ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਫਾਰਮੇਸਿਸਟ ਹੀ ਹੋਣ, ਕਿਉਂਕਿ ਜਨਰਲ ਸੇਲ ਲਿਸਟ (GSL) ਵਾਲੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਖਾਸ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਵੀ ਵੇਚ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।
- 3.7. 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਜਿਹੜੇ ਬੱਚੇ ਤਮਾਕੂ ਪੀਣਾ ਛੱਡਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੈਸਕ੍ਰਿਪਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਹ ਰਾਹੀਂ ਨਿਕੋਟੀਨ ਅੰਦਰ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਉਹਨਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਵਾਈ ਦਾ ਲਾਈਸੈਂਸ ਮਿਲਿਆ ਹੈ, ਤਾਂਕਿ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਡਾਕਟਰੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਵਿਚ ਹੁੰਦੀ ਰਹੇ। ਹੁਣ ਵਾਂਗ, 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਵਾਲੇ ਸਾਹ ਰਾਹੀਂ ਨਿਕੋਟੀਨ ਅੰਦਰ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੁਝ ਚੀਜ਼ਾਂ ਖਰੀਦ ਸਕਣਗੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿਸ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਜਾਂ ਸੁਪਰਮਾਰਕੀਟ ਤੋਂ *ਨਿਕੋਰੈਟ ਇਨਹੇਲੇਟਰ (Nicorette Inhalator)*, ਜੋ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਵੇਚਣ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵੇਚੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।
- 3.8. ਨਿਕੋਟੀਨ ਰਿਪਲੇਸਮੈਂਟ ਥੈਰਾਪੀ ਵਾਲੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸਾਹ ਰਾਹੀਂ ਨਿਕੋਟੀਨ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਨਿਕੋਟੀਨ ਗੱਮਜ਼, ਜਾਂ ਪੈਚ, ਉਹ ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀਆਂ।

ਈ-ਸਿਗਰਟਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਲਈ ਖਰੀਦਣਾ

- 3.9. ਇਹ ਨਿਯਮ ਤਮਾਕੂ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਾਹੀਂ ਖਰੀਦਣ ਬਾਰੇ ਹੁਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ (ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 91) ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ ਸਾਹ ਰਾਹੀਂ ਨਿਕੋਟੀਨ ਅੰਦਰ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਉਹਨਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨਗੇ।
- 3.10. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਬਾਲਿਗ ਵਲੋਂ ਸਾਹ ਰਾਹੀਂ ਨਿਕੋਟੀਨ ਅੰਦਰ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਬੱਚੇ ਲਈ ਖਰੀਦਣਾ ਜਾਂ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਾ ਜੁਰਮ ਹੋਏਗਾ, ਜੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਬੱਚੇ ਲਈ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਨਹੀਂ ਲਿਖੀਆਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਾਹੀਂ ਈ-ਸਿਗਰਟਾਂ ਖਰੀਦਣਾ ਵੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਲਈ ਸਿਗਰਟਾਂ ਜਾਂ ਸ਼ਰਾਬ ਖਰੀਦਣ ਵਰਗਾ ਜੁਰਮ ਬਣ ਜਾਏਗਾ, ਅਤੇ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਇਕਸਾਰ ਬਣ ਜਾਏਗਾ।
- 3.11. ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਲਈ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਜੁਰਮ ਸਾਹ ਰਾਹੀਂ ਨਿਕੋਟੀਨ ਅੰਦਰ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੁਝ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਏਗਾ ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਵਾਈਆਂ ਵਾਲਾ ਲਾਈਸੰਸ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਮਿਸਾਲ ਵਜੋਂ, ਜੇ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰੈਸਕ੍ਰਿਪਸ਼ਨ-ਰਹਿਤ ਦਵਾਈ ਦਾ ਲਾਈਸੰਸ ਮਿਲਿਆ ਹੈ (ਜਿਵੇਂ ਜੀ ਐੱਸ ਐਲ GSL ਦਵਾਈ), ਪਰ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਦਿਆਂ ਦੇ ਵਰਤਣ ਲਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹਨੂੰ 18 ਸੱਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦਿਆਂ ਲਈ ਖਰੀਦਣਾ ਜਾਂ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਾ ਜੁਰਮ ਹੋਏਗਾ।
- 3.12. ਤਮਾਕੂ ਦੇ ਜੁਰਮਾਂ ਵਾਂਗ, ਜੁਰਮ ਬੱਚੇ ਲਈ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਏਗਾ, ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਦਾ ਨਹੀਂ।

ਜੁਰਮ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾਵਾਂ

- 3.13. ਐਕਟ ਵਿਚ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦਿਆਂ ਲਈ ਜਾਂ ਹੋਰਨਾਂ ਲਈ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਜੁਰਮ ਕਿੱਥੇ ਲਾਗੂ ਹੋਏਗਾ। ਜਿਹੜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਪਾਲਣ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਉਹ ਜੁਰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਏਗਾ।

ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਉਮਰ

- 3.14. ਸੁਝਾਓ ਅਧੀਨ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿਚ, ਜੇ ਕੋਈ ਸਾਹ ਰਾਹੀਂ ਨਿਕੋਟੀਨ ਅੰਦਰ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ 18 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵੇਚੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਜੁਰਮ ਕਰੇਗਾ।
- 3.15. ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 91(5) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜੇ ਕਿਸੇ ਦਾ ਜੁਰਮ ਸਾਬਿਤ ਹੋ ਜਾਏ, ਤਾਂ ਉਹਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਹੋਏਗਾ ਜੇ ਸਟੈਂਡਰਡ ਸਕੇਲ ਦੇ ਲੈਵਲ 4 ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਏਗਾ।¹⁵ ਇਹ ਸਜ਼ਾ 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦਿਆਂ ਨੂੰ ਤਮਾਕੂ ਵੇਚਣ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਹੈ।
- 3.16. ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 93 ਨੇ ਸਾਹ ਰਾਹੀਂ ਨਿਕੋਟੀਨ ਅੰਦਰ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਤਮਾਕੂ ਵੇਚਣ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸਾਹ ਰਾਹੀਂ ਨਿਕੋਟੀਨ ਅੰਦਰ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਵੇਚਦਾ ਫੜਿਆ ਜਾਏ ਤਾਂ ਉਹਦੇ ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਰੈਸਟ੍ਰਿਕਟਡ ਸੋਲਜ਼ ਆਰਡਰ ਜਾਂ ਰੈਸਟ੍ਰਿਕਟਡ ਪ੍ਰੋਮਿਜ਼ਿਜ਼ ਆਰਡਰ ਲਾਗੂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਆਰਡਰ ਰਾਹੀਂ, ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਇਕ ਸਾਲ ਤਕ ਦੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਤਮਾਕੂ ਜਾਂ ਸਾਹ ਰਾਹੀਂ ਨਿਕੋਟੀਨ ਅੰਦਰ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵੇਚਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।
- 3.17. ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 92(4) ਰਾਹੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਬਚਾਓ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦੇਵੇ ਕਿ ਉਹਨੇ ਜੁਰਮ ਕਰਨੇ ਬਚਣ ਦੀਆਂ ਸਭ ਜਾਇਜ਼ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ।

ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਲਈ ਖਰੀਦਣਾ

- 3.18. ਜੇ ਕੋਈ ਬਾਲਿਗ ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਹ ਰਾਹੀਂ ਨਿਕੋਟੀਨ ਅੰਦਰ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਬੱਚੇ ਲਈ ਖਰੀਦੇਗਾ ਜਾਂ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇਗਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਜੁਰਮ ਕਰੇਗਾ। ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਹੈ ਕਿ ਸਾਹ ਰਾਹੀਂ ਨਿਕੋਟੀਨ ਅੰਦਰ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਫਿਕਸਡ ਪੈਨਲਟੀ ਨੋਟਿਸ ਮਿਲੇ। ਇਹ ਫਿਕਸਡ ਪੈਨਲਟੀ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ £90 ਹੋਵੇ (£60, ਜੇ ਇਹ 15 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਏ), ਜੋ ਕਿਸੇ ਲਈ ਸੁਰਾਬ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਵਰਗੀ ਸਜ਼ਾ ਹੈ। ਜਿਹਨੂੰ ਫਿਕਸਡ ਪੈਨਲਟੀ ਨੋਟਿਸ ਮਿਲੇ ਉਹ ਚਾਹੇ ਕੇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰੇ ਜਾਂ ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਾ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਉਹਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ

- 3.19. ਸੁਝਾਅ ਅਧੀਨ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰੀ ਲੋਕਲ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦੇ ਟ੍ਰੇਡਿੰਗ ਸਟੈਂਡਰਡ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਦੀ ਹੋਏਗੀ, ਅਤੇ ਲੋੜ ਪੈਣ ਤੇ ਪਲਿਸ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰੇਗੀ।
- 3.20. ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਅਸਰਦਾਈ ਅਤੇ ਇਕਸਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ, ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 6 ਸਾਹ ਰਾਹੀਂ ਨਿਕੋਟੀਨ ਅੰਦਰ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਬਾਰੇ ਜੁਰਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਅਥਾਰਿਟੀ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਲਿਆਏਗੀ। ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੀ ਇਸ ਸਾਈਟ ਤੋਂ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ:
<https://www.gov.uk/government/publications/primary-authority-overview>
- 3.21. ਇਹਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਲਈ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਉਮਰ ਬਾਰੇ ਜੁਰਮ ਨੂੰ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਆੱਫ ਇਨਵੈਸਟੀਗੇਟਰੀ ਪਾਵਰਜ਼ ਐਕਟ (RIPA) 2000 ਦੀ ਲਿਸਟ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤਾ ਜਾਏਗਾ। ਇਹਦੇ ਨਾਲ, ਲੋਕਲ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਫ਼ਸਰ ਮੌਜੂਦਾ ਸਹੀ ਢੰਗਾਂ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਅਸਰਦਾਈ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ “ਡਾਇਰੈਕਟਡ ਸਰਵੇਲੈਂਸ” ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੀ ਕਰ ਸਕਣਗੇ। ਡਾਇਰੈਕਟਡ ਸਰਵੇਲੈਂਸ ਦਾ ਅਰਥ ਗੁਪਤ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਹਦੇ ਨਾਲ ਨਿਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

4. ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਹਨਾਂ ਥਾਂਵਾਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਏਗਾ

- 4.1. ਇਹ ਨਿਯਮ ਸਿਰਫ਼ ਇੰਗਲੈਂਡ ਅਤੇ ਵੇਲਜ਼ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ।

5. ਅਸਰ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਲਾਉਣਾ

- 5.1. ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੇ ਪੜਾਅ ਤੇ ਅਸਰ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਲਾਉਣ ਵਾਲਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ (IA) ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ (IA) ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਕਈ ਸਵਾਲ **ਅੰਤਿਕਾ B** ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹਦੇ ਬਾਰੇ, ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਜਾਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਅਸੀਂ ਸਵਾਗਤ ਕਰਾਂਗੇ ਜੋ ਇਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ (IA) ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਸੀਹ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਣ।
- 5.2. ਬਰਾਬਰੀ ਤੇ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਅਸਰ ਬਾਰੇ ਵੀ ਅਸੀਂ ਮੁੱਢਲਾ ਹਿਸਾਬ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਇਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਾਂਗੇ ਕਿ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਇਕੁਆਲਿਟੀ ਐਕਟ 2010¹⁶ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਬਲਿਕ ਸੈਕਟਰ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਮਦਦ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ।

6. ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਿਵੇਂ ਹੋਵੋ

- 6.1. **ਅੰਤਿਕਾ B** ਵਿਚ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੇ ਸਵਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਇਹ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ 6 ਹਫ਼ਤੇ **17 ਦਸੰਬਰ 2014** ਤੋਂ **28 ਜਨਵਰੀ 2015** ਰਾਤ ਦੇ 23:45 ਵਜੇ ਤਕ ਚਲੇਗਾ। ਜਿਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ, ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਦੀ ਇਸ ਵਿਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਅਸੀਂ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।
- 6.2. ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਔਨਲਾਈਨ (ਕੰਪਿਊਟਰ ਤੇ) ਜਵਾਬ ਦੇਣ, ਪਰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਢੰਗਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ:

- ਇਸ ਪਤੇ ਤੇ ਔਨਲਾਈਨ ਫਾਰਮ ਭਰ ਕੇ:
<http://consultations.dh.gov.uk/tobacco/age-of-sale-for-nicotine-products>
- ਇਸ ਪਤੇ ਤੋਂ ਫਾਰਮ ਉਤਾਰ ਕੇ:
www.gov.uk/government/consultations
- ਇਸ ਪਤੇ ਤੇ ਈਮੇਲ ਭੇਜ ਕੇ: nicotineproductsageofsale@dh.gsi.gov.uk
- ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਪਤੇ ਤੇ:

Age of Sale Consultation
Department of Health
6th Floor, Wellington House
133-155 Waterloo Road
London
SE1 8UG

- 6.3. ਇਸ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਦਾ ਮੰਤਵ ਸਾਹ ਰਾਹੀਂ ਨਿਕੋਟੀਨ ਅੰਦਰ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਉਮਰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ, ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲੈਣਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਜਾਨਣ ਵੀ ਕਿ ਇਹ ਨਿਯਮ ਅਸਲ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਿਵੇਂ ਕਰਨਗੇ। ਅਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬਾਂ ਵਿਚ ਖੋਜ ਪੜਤਾਲ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰੋ।
- 6.4. ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੇ ਇਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਕਾਪੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰੂਪ ਵਿਚ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਜਾਂ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਕਾਰਣ ਕਰਕੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਈਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਜਾਂ ਪੈਰਾ 6.2 ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਪਤੇ ਤੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।
- 6.5. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਲੋਂ ਮਿਲੇ ਨਿਜੀ ਜਵਾਬਾਂ ਬਾਰੇ ਡਿਪਰਟਮੈਂਟ ਆਫ਼ ਹੈਲਥ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕੇਗਾ।

7. ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਤਮਾਕੂ ਸਨਅਤ ਨਾਲ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਬਿਆਨ

- 7.1. ਵਰਲਡ ਹੈਲਥ ਔਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਫੋਰ ਮਵਰਕ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਔਨ ਟੋਬੈਕੋ ਕੰਟਰੋਲ (FCTC) ਦੇ ਸਾਂਝੀਦਾਰ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਿੰਗਡਮ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਤਮਾਕੂ ਸਨਅਤ ਦੇ ਨਿਜੀ ਹਿਤਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਏ। ਇਸ ਫਰਜ਼ ਦੇ ਪਾਲਣ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਸਭ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਤਮਾਕੂ ਸਨਅਤ ਨਾਲ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਸੰਬੰਧ ਹਨ, ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਨਅਤ ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਤਮਾਕੂ ਸਨਅਤ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵੀ ਸੁਣਾਂਗੇ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰਾਂਗੇ।

8. ਅਗਲੇ ਕਦਮ

- 8.1. ਆਖਰੀ ਤਾਰੀਖ **28 ਜਨਵਰੀ 2015** ਰਾਤ 23:45 ਤਕ ਪਹੁੰਚੇ ਸਭ ਜਵਾਬਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਏਗਾ। ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਦਾ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਮਗਰੋਂ ਮਿਲੇ ਜਵਾਬਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਆਫ਼ ਹੈਲਥ ਦੀ ਵੈਬਸਾਈਟ ਤੇ ਠੀਕ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਏਗਾ।
- 8.2. ਨਿਯਮਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਆਖਰੀ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਏਗਾ। ਸਾਡਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮਿਲਣ ਮਗਰੋਂ ਇਹ ਨਿਯਮ 2015 ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।

9. ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੇ ਢੰਗ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ

- 9.1. ਜੇ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਢੰਗ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਖ਼ਾਸ ਚਿੰਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹਦੇ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਇਸ ਪਤੇ ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

Consultations Coordinator
Department of Health
2E26, Quarry House
Leeds
LS2 7UE

ਈਮੇਲ: consultations.co-ordinator@dh.gsi.gov.uk

- 9.2. ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੇ ਜਵਾਬ ਇਸ ਪਤੇ ਤੇ ਨਾ ਭੇਜੋ।

10. ਜਾਣਕਾਰੀ ਗੁਪਤ ਰੱਖਣਾ

- 10.1. ਇਸ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਮਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਆੱਫ਼ ਹੈਲਥ ਦੇ ਇਨਫਰਮੇਸ਼ਨ ਚਾਰਟਰ¹⁷ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਪਤ ਰੱਖਾਂਗੇ।
- 10.2. ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਇਹ ਸਮਝ ਲਓ ਕਿ ਫ੍ਰੀਡਮ ਆੱਫ਼ ਇਨਫਰਮੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੋਡ ਆੱਫ਼ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਹੈ ਜਿਹਦਾ ਪਾਲਣ ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਹਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਸ਼ਰਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਗੁਪਤ ਰੱਖਣ ਦੀ ਵੀ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਵਲੋਂ ਮਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਗੁਪਤ ਰੱਖੀ ਜਾਏ, ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਮਦਦ ਮਿਲੇਗੀ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਦੱਸ ਦਿਓ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਗੁਪਤ ਕਿਉਂ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ। ਜੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਮੰਗ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਆਏ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਗੱਲ ਵਲ ਪੂਰਾ ਧਿਆਨ ਦਿਆਂਗੇ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਸਭ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿਚ ਗੁਪਤ ਰੱਖਣ ਦਾ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਦੁਆ ਸਕਦੇ। ਸਾਡੇ ਆਈ ਟੀ ਸਿਸਟਮ ਰਾਹੀਂ ਗੁਪਤ ਰੱਖਣ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਗੱਲ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ ਜਾਏਗੀ।
- 10.3. ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਤੁਹਾਡੇ ਬਾਰੇ ਨਿਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਡੇਟਾ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਆਰ ਕਰੇਗਾ, ਅਤੇ ਇਹਦਾ ਅਰਥ ਹੋਏਗਾ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੀਸਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਏਗੀ।

Draft regulations to be made under the Children and Families Act 2014

Draft Regulations laid before Parliament under section 135(6) of the Children and Families Act 2014, for approval by resolution of each House of Parliament.

DRAFT STATUTORY INSTRUMENTS

20xx No.xxx

PUBLIC HEALTH, ENGLAND AND WALES

The Nicotine Inhaling Products (Age of Sale and Proxy Purchasing) Regulations 20xx

<i>Made</i>	- - - -	***
<i>Coming into force</i>		
<i>Regulations 1 and 2</i>		...
<i>Regulations 3 to 6</i>		...

The Secretary of State makes the following regulations in exercise of the powers conferred by sections 92(1), (6) and (7) and 93(8) of the Children and Families Act 2015⁽¹⁾.

In accordance with section 135(6) of that Act, a draft of this instrument has been laid before Parliament and approved by resolution of each House of Parliament.

In accordance with section 92(8) of that Act, the Secretary of State makes this instrument with the consent of the Welsh Ministers.

Citation, commencement and interpretation

1.—(1) These Regulations may be cited as the Nicotine Inhaling Products (Age of Sale and Proxy Purchasing) Regulations 20xx.

(2) Regulations 1 and 2 come into force on ....

(3) Regulations 3 to 6 come into force on .....

(4) In these Regulations—

“marketing authorisation” has the meaning given by regulation 8(1) of the Human Medicines Regulations 2012⁽²⁾;

⁽¹⁾ 2014 c.6. See section 92(12) for the meaning of “specified”.

⁽²⁾ S.I. 2012/1916. Relevant amendments were made by S.I. 2013/235, 1855, 2593, 2014/490, 1878.

“medical device” has the meaning given by regulation 2(1) of the Medical Devices Regulations 2002⁽³⁾;
“medicinal product” has the meaning given by regulation 2(1) of the Human Medicines Regulations 2012;
“nicotine cartridge” means a cartridge which—

- (a) contains a substance which is not tobacco but consists of, or contains, nicotine; and
- (b) is intended to form part of a nicotine inhaling device;

“nicotine inhaling device” means a device which—

- (a) is intended to enable nicotine to be inhaled through a mouth piece (regardless of whether the device is also intended to enable any other substance to be inhaled through a mouth piece); but
- (b) is not tobacco⁽⁴⁾, cigarette papers or a device intended for the consumption of lit tobacco;

“nicotine inhaling product” means a nicotine inhaling device, nicotine cartridge or nicotine refill substance;

“nicotine refill substance” means a substance which—

- (a) is not tobacco but consists of or contains nicotine; and
- (b) is intended to be used to refill a nicotine inhaling device;

“parallel import licence” has the meaning given by regulation 48(2) of the Human Medicines Regulations 2012;

“prescription only medicine” has the meaning given by regulation 8(1) of the Human Medicines Regulations 2012.

Proxy purchase of nicotine products

2.—(1) Section 91 of the Children and Families Act 2014 (purchase of tobacco etc. on behalf of persons under 18) is amended in accordance with paragraphs (2) to (4).

(2) In the heading, before “etc.” insert “nicotine products”.

(3) In subsection (1), for “or cigarette papers” substitute “cigarette papers or a relevant nicotine product”.

(4) After subsection (7) add—

“(8) In this section “relevant nicotine product” means a nicotine product within the meaning of section 92 the sale of which at the same time and in the same circumstances to the individual aged under 18 would be prohibited by regulations for the time being in force under subsection (1) of that section.”

Prohibition of sale of nicotine inhaling products to persons aged under 18

3. — The sale of nicotine inhaling products to persons aged under 18 is prohibited, except where regulation 4 or 5 applies.

Exception for sales of medicines and medical devices in accordance with a prescription etc.

4.—(1) This regulation applies to the sale of a nicotine inhaling product where—

- (a) the nicotine inhaling product is a medicinal product or a medical device; and
- (b) the circumstances of the sale are such that it would be permitted under Part 12 of the Human Medicines Regulations 2012 (dealings with medicinal products) if the nicotine inhaling product were a prescription only medicine.

(2) For the purposes of sub-paragraph (1)(b), Part 12 of the Human Medicines Regulations 2012 is to be read as if regulation 244 (exemption in cases involving another’s default) were omitted.

Exception for medicines indicated for the treatment of persons aged under 18

5.—(1) — This regulation applies to the sale of a nicotine inhaling product which—

⁽³⁾ S.I. 2002/618. Relevant amendments were made by S.I 2008/2936.

⁽⁴⁾ See the definition of “tobacco” at section 92(12) of the Children and Families Act 2014.

- (a) is an authorised medicinal product; and
  - (b) is indicated for the treatment of persons of the age of the person to whom the product is sold.
- (2) For the purposes of this regulation—
- (a) a product is indicated for the treatment of persons of a particular age if that indication is described in the summary of the product characteristics for the product in accordance with paragraph 27 of Schedule 8 to the Human Medicines Regulations 2012 (summary of the product characteristics) or Article 11 of Directive 2001/83/EC⁽⁵⁾;
  - (b) “the summary of the product characteristics” is to be construed in accordance with Article 11 of Directive 2001/83/EC;
  - (c) a medicinal product is “authorised” if one of the following is in force for the product—
    - (i) a marketing authorisation; or
    - (ii) a parallel import licence.

Amendment of Schedule 3 to the Regulatory Enforcement and Sanctions Act 2008

6. — In Schedule 3⁽⁶⁾ to the Regulatory Enforcement and Sanctions Act 2008⁽⁷⁾ (enactments specified for the purposes of Part 1), at the appropriate place insert—

“Children and Families Act 2014 (c.6), section 92”.

Signed by authority of the Secretary of State

⁽⁵⁾ Directive 2001/83/EC of the European Parliament and of the Council of 6 November 2001 on the Community code relating to medicinal products for human use. OJ No L 311, 28.11.2001

⁽⁶⁾ Schedule 3 was amended by Part 4 of Schedule 22 to the Marine and Coastal Access Act 2009 (c.23), paragraphs 97 and 99 of Schedule 26 and Part 1 of Schedule 27 to the Equality Act 2010 (c. 15) (as amended by SI 2010/2279, Schedule 1, paragraph 6 and Schedule 2), paragraph 130 of Schedule 7 to the Charities Act 2011 (c. 25), paragraph 4(1) and (2) of Schedule 6 and Part 1 of Schedule 8 to S.I. 2010/2960, section 19(2) of the Scrap Metal Dealers Act 2013 (c.10), paragraphs 12 and 13 of Part 1 of the Schedule to S.I. 2013/1575, regulation 2 of S.I. 2013/2215 and paragraph 10 of Schedule 4 to the Mobile Homes (Wales) Act 2013 (anaw 6).

⁽⁷⁾ 2008 c.13.

ਅੰਤਿਕਾ B

ਸੁਝਾਓ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਤੇ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਇਹਦੇ ਅਸਰ ਬਾਰੇ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੇ ਸਵਾਲ

1. ਕੀ ਇਹਨਾਂ ਸੁਝਾਓ ਅਧੀਨ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿਚ ਸਾਹ ਰਾਹੀਂ ਨਿਕੋਟੀਨ ਅੰਦਰ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?
2. ਸਾਹ ਰਾਹੀਂ ਨਿਕੋਟੀਨ ਅੰਦਰ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਵਾਈਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਇਲਾਜ ਲਈ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਕੀ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਸੁਝਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?
3. ਕੀ ਇਹਨਾਂ ਸੁਝਾਓ ਅਧੀਨ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿਚ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ, ਸਬੂਤ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਖਰਚ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?
4. ਕੀ ਤਮਾਕੂ ਹੋਰਨਾਂ ਦੀ ਖਾਤਿਰ ਖਰੀਦਣ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਜੁਰਮ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਸਾਹ ਰਾਹੀਂ ਨਿਕੋਟੀਨ ਅੰਦਰ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਸੁਝਾਓ ਖਰਚ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?
5. ਕੀ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਈ-ਸਿਗਰਟਾਂ ਪੀਣ ਤਾਂ ਇਹਦੇ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਤਮਾਕੂ ਪੀਣ ਦਾ ਰਾਹ ਖੁੱਲ੍ਹਦਾ ਹੈ? ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਈ-ਸਿਗਰਟਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਮਿੱਥਣ ਦਾ ਇਸ ਵੇਲੇ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਤੇ ਕੀ ਅਸਰ ਪਏਗਾ?
6. ਕੀ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਹ ਰਾਹੀਂ ਨਿਕੋਟੀਨ ਅੰਦਰ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੇ ਰੋਕਾਂ ਲਾਉਣ ਨਾਲ ਇਕੁਆਲਿਟੀ ਐਕਟ 2010 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਹਤ ਵਿਚ ਨਾ-ਬਰਾਬਰੀਆਂ ਘਟਾਉਣ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਮਿਲੇਗੀ?
7. ਕੀ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਹੈ ਜੋ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੇ ਇਸ ਪੜਾਅ ਤੇ ਅਸਰ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਲਾਉਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਦੇਵੇ? ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤ ਜਾਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਜਾਂ ਅੰਦਾਜ਼ਿਆਂ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰੇ ਜੋ ਅਸੀਂ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ, ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਜਾਂ ਬੈਂਕ ਵਪਾਰੀਆਂ ਤੇ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਅਸਰ ਬਾਰੇ ਬਣਾਏ ਹਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਵਿਚ ਘਾਟੇ ਜਾਂ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦੇ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ।
8. ਕੀ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਖਰੜੇ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਕੁਝ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?

- 1 Britton, J. and Bogdanovica, I. (2014). *Electronic cigarettes: A report commissioned by Public Health England*.
ਮਿਲਣ ਦੀ ਥਾਂ: www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/311887/Ecigarettes_report.pdf
- 2 Action on Smoking and Health (2014). *ASH briefing: E-cigarettes*. ਮਿਲਣ ਦੀ ਥਾਂ: www.ash.org.uk/files/documents/ASH_715.pdf
- 3 The Stationery Office (2012). *The Human Medicines Regulations 2012 (SI 2012/1916)*
- 4 Action on Smoking and Health (2014). *ASH briefing: Use of electronic cigarettes in Great Britain*. ਮਿਲਣ ਦੀ ਥਾਂ: www.ash.org.uk/files/documents/ASH_891.pdf
- 5 Welsh Government (2014) *Exposure to secondhand smoking in cars and e-cigarettes use among 10-11 year old children in Wales: CHETS Wales 2 key findings report*.
- 6 Hardcastle, K. and Bennett, A. (2014). *"Most people I know have got one": Young people's perceptions and experiences of electronic cigarettes*. Centre for Public Health at Liverpool John Moores University, Liverpool.
- 7 Juang, J. et al. (2014). "A cross-sectional examination of marketing of electronic cigarettes on Twitter" in *Tobacco Control* 2014; 23, pp.iii26-iii30.
- 8 Hardcastle, K. and Bennett, A. (2014). *"Most people I know have got one": Young people's perceptions and experiences of electronic cigarettes*. Centre for Public Health at Liverpool John Moores University, Liverpool.
- 9 Davies, S. (2013). *Annual Report of the Chief Medical Officer 2012 – Our Children Deserve Better: Prevention Pays*. Department of Health, London. ਮਿਲਣ ਦੀ ਥਾਂ: www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/255237/2901304_CMO_complete_low_res_accessible.pdf
- 10 Royal College of Physicians. (2007). *Harm Reduction in Nicotine Addiction: Helping People who can't quit*. RCP, London.
- 11 Gervais, A., et al. (2006). "Milestones in the natural course of onset of cigarette use among adolescents". *Canadian Medical Association Journal*. 175(3), pp.255-261.
- 12 Counotte, D. et al. (2011). "Development of the motivational system during adolescence, and its sensitivity to disruption by nicotine" in *Developmental Cognitive Neuroscience*; 2011; 1 (2011), pp.430-443.
- 13 Dutra, L. and Glantz, S. (2014). "Electronic Cigarettes and Conventional Cigarette Use Among US Adolescents: A Cross-sectional Study" in *JAMA Pediatrics* 2014; 168(7), pp.610-617.
- 14 ਮਿਲਣ ਦੀ ਥਾਂ: www.legislation.gov.uk/ukpga/2014/6/section/92
- 15 ਲੈਵਲ 4 ਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਰਕਮ £2,500 ਤਕ ਹੈ।
- 16 ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ:
- ਵਿਤਕਰੇ, ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ, ਬਦਲਾ-ਲਊ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਐਕਟ ਵਿਚ ਵਰਜਿਤ ਹੋਰ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰਨ;
  - ਖਾਸ ਹਿਫ਼ਾਜ਼ਤੀ ਦਰਜਾ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਸਾਂਝਾਂ ਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਵਤੀਰਾ ਕਰਨ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ; ਅਤੇ
  - ਖਾਸ ਹਿਫ਼ਾਜ਼ਤੀ ਦਰਜਾ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਸਾਂਝਾਂ ਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਚੰਗੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਬੜ੍ਹਾਵਾ ਦੇਣ।
- ਪਬਲਿਕ ਸੈਕਟ ਵਿਚ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਵਿਚ ਉਮਰ, ਨਿਰਯੋਗਤਾ, ਲਿੰਗ ਦਾ ਬਦਲਾਵ, ਗਰਭ ਅਵਸਥਾ ਅਤੇ ਜਣੇਪਾ, ਨਸਲ, (ਨਸਲੀ ਜਾਂ ਕੌਮੀ ਮੂਲ ਸਮੇਤ), ਧਰਮ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ (ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਸਮੇਤ), ਲਿੰਗ ਅਤੇ ਜਿਨਸੀ ਝੁਕਾਓ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ। ਇਹ ਫਰਜ਼ ਵਿਆਹ ਅਤੇ ਸਿਵਿਲ ਪਾਰਟਨਰਸ਼ਿਪ ਦਰਜੇ ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਤਕਰਾ ਰੋਕਣ ਦੇ ਮੰਤਵ ਲਈ ਹੀ।
- 17 ਮਿਲਣ ਦੀ ਥਾਂ: www.gov.uk/government/organisations/department-of-health/about/personal-information-charter